

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/10/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8524200137
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2024:8524200137.2

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. deti A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX, D. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX, E. B., nar. XX.XX.XXXX, a D. B., nar. XX.XX.XXXX, všetky trvale bytom C. XXX, t.č. Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149, Liptovský Hrádok, zastúpené kolíznym opatrovníkom Obcou Kolačkov, deti rodičov: matky F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX a otca A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, odbor sociálnych vecí a rodiny v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. N a r i a ě u j e ponechať maloleté deti A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX, D. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX, E. B., nar. XX.XX.XXXX a D. B., nar. XX.XX.XXXX v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149, Liptovský Hrádok, a zároveň určuje čas trvania neodkladného opatrenia najdlhšie na šesť mesiacov od vykonateľnosti rozhodnutia.

II. Ukladá povinnosť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, odbor sociálnych vecí a rodiny podať návrh na súd vo veci samej, a to o opakované uloženie výchovného opatrenia, v lehote do 20.02.2024, kde účastníkmi konania budú mal. detí, ich rodičia a navrhovateľ.

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa podal na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd ponechal mal. deti A., C., D., C., E. a D. B. v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149, Liptovský Hrádok.

2. Podaný návrh odôvodnil tým, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vedie rodinu maloletých detí od roku 2015 z dôvodu zanedbávania zdravotnej starostlivosti u maloletých detí. Rodičia maloletých detí žijú v družskom vzťahu. Otec je zapísaný v rodných listoch mal. detí.

Uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4P/40/2023 zo dňa 3.4.2023 boli maloleté deti A. B., C. B., D. B., C. B., E. B. a D. B. dňa 5.4.2023 umiestnené na základe neodkladného opatrenia do Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.05.2023. Následne Okresný súd Stará Ľubovňa rozsudkom č.k.4P/49/2023 zo dňa 10.07.2023, právoplatným dňa 09.08.2023 uložil výchovné opatrenie a nariadil uvedeným maloletým deťom pobyt v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov u mal. detí.

Tunajší úrad vypracoval plán výkonu výchovného opatrenia, na ktorom sa podieľali zainteresované subjekty, a to ÚPSVR Stará Ľubovňa, Obec Kolačkov, CDR TENENET CDR Liptovský Hrádok a rodičia maloletých detí. Plán výkonu výchovného opatrenia bol pravidelne každé dva mesiace vyhodnocovaný, a to aj za aktívnej účasti rodičov maloletých detí.

Pri sociálnom šetrení v rodine dňa 04.01.2024 sa matka vyjadrila, že si želá, aby sa mal. deti vrátili domov. To však nie je možné, nakoľko bola domácnosť zanedbaná, v domácnosti neboli žiadne potraviny, hygienické potreby a matka bola v špinavom oblečení. Otec mal. detí bol v čase sociálneho šetrenia v práci v Moldave nad Bodvou. Tunajší úrad poučil rodičov, aby zlepšili bytové podmienky, aby v domácnosti bolo dostatočné množstvo potravín a hygienických potrieb a vytvorené vhodné životné podmienky.

Na základe odporúčania tunajšieho úradu bola rodine ponúknutá možnosť spolupráce s CDR TENENET. Práca s rodinou bola celé obdobie trvania zameraná najmä na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa v zmysle § 11 ods. 3) písm. b) bod 2. zákona 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení zákonov v znení neskorších predpisov. Vo svojej záverečnej správe zo dňa 30.11.2023 uvádza, že matka verbálne prejavuje záujem o to, aby sa všetky maloleté deti vrátili domov, ale jej konanie k tomu nesmeruje. Matka je nesamostatná a má svoju predstavu o tom, že sa deti vrátia domov po uplynutí šiestich mesiacov. Otec prejavuje záujem o návrat detí do rodiny aj verbálne aj svojím konaním. Má našetrované financie u svojho zamestnávateľa, za ktoré si chce kúpiť stavebný materiál na základy nového domu v blízkosti jeho rodičov. Situáciu sa snaží riešiť a zmeniť, no zároveň hovorí o tom, že je to komplikované nakoľko všetko robí sám, bez pomoci.

CDR v závere uvádza, že má za to, že rodičia verbálne prejavujú záujem o návrat detí do rodinného prostredia, avšak ich aktivita nie je postačujúca na to, aby dokázali zabezpečiť vhodné a bezpečné prostredie pre všetky maloleté deti. Zároveň je problém tieto zlepšenia udržať počas dlhšieho obdobia. Aktuálne nedošlo u rodičov k trvalej pozitívnej zmene v správaní a postojov, aby dokázali zabezpečiť všetky potreby svojich detí. Je potrebné aj naďalej s rodičmi pracovať na rozvoji ich rodičovských zručností a schopností.

V aktuálnej správe Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok zo dňa 04.01.2024 sa uvádza, že mal. A. B. v školskom roku 2023/2024 navštevuje Špeciálnu základnú školu J. Rumana 6 v Liptovskom Mikuláši. Je vzdelávaný podľa plánu pre variant B, siedmy ročník, 8-my rok školskej dochádzky. Vzhľadom na predchádzajúce úteky maloletého A., ktoré sa objavovali bola zintenzívnená spolupráca so psychologičkou CDR. Ako dôvodom jeho útekov sa ukazuje túžba po prítomnosti blízkych osôb (matka, otec, dedo). Doteraz sa situácia nezopakovala, keďže sa uskutočnilo stretnutie detí s celou rodinou v prirodzenom prostredí, kedy bola A. potreba naplnená. V CDR sa naďalej zapája do všetkých služieb v skupine, pomáha s prácami v kuchyni.

Maloletý C. B. navštevuje v školskom roku 2023/2024 Špeciálnu základnú školu J. Rumana v Liptovskom Mikuláši. Naďalej je vzdelávaný podľa plánu pre variant A, štvrtý ročník, 6-ty rok školskej dochádzky. V škole má naďalej slabší prospech, v triede neobsedí, rád sa bije, je komunikatívny a rád provokuje.

Maloleté dieťa D. B. navštevuje v školskom roku 2023/2024 Špeciálnu základnú školu J. Rumana v Liptovskom Mikuláši. Je vzdelávaný podľa plánu pre variant B, tretí ročník, 5-rok školskej dochádzky. Správanie maloletého je za posledné obdobie stabilné. Zapojil sa do Vianočnej akadémie, ktorú zorganizovala škola. Nie sú s ním v škole žiadne problémy. Zo všetkých súrodencov je najčastejšie chválený za slušné správanie. Vie sa poďakovať, poprosiť a samostatne odporozuje, keď treba je ochotný pomôcť v škole alebo v CDR. Mal. D. má nezrozumiteľnú reč a preto mu bol odporučený logopéd.

Maloleté C. a E. B. navštevujú v školskom roku 2023/2024 Základnú školu Miloša Janošku v Liptovskom Mikuláši. Sú žiačkami 1. ročníka bežnej triedy. Školské výsledky majú veľmi slabé. Na hodinách sú aktívne, snaživé ale učivo nezvládajú. C. má diagnostikovaný ľahší stupeň MR variant A. Mal. E. má diagnostikovaný ťažší stupeň MR variant A. U dvojčiek bolo v mesiaci november triednou učiteľkou nahlásené neprimerané správanie v prostredí školy, konkrétne viaceré krádeže. Dňa 23.11.2023 sa psychologička zúčastnila konzultácií v škole s triednou učiteľkou a vychovávateľkou ŠKD. S dvojčkami bol vykonaný psychologický rozhovor s cieľom nácviku žiaduceho správania a prevencie pred krádežami.

Maloletý D. B. pokračuje v školskom roku 2023/2024 v predškolskej výchove v Špeciálnej materskej škole ul. Čs. brigády v Liptovskom Mikuláši. V kolektíve sa začlenil. U D. je spozorované výrazné zlepšenie vzťahu a aktivity so súrodencami, zlepšenie socializácie v prostredí MŠ. Zlepšenie je aj v rozvoji slovnej zásoby a v komunikácii s vychovávateľmi. D. je schopný prejavovať aj negatívne pocity, čo je znakom zdravého rozvoja osobnosti. U maloletého prevažuje introvertnosť. Správanie maloletého voči rodičom sa nezmenilo.

Maloleté deti A., C., D., C., E. a D. sú v zdravotnej starostlivosti pediatrickej ambulancie MUDr. Gabryšovej. Deti sú vedené k samoobslužným a hygienickým návykom, ktoré si postupne osvojujú. Rodičia sa s maloletými deťmi telefonicky kontaktujú niekedy sústavne celý deň. Rodičom je umožnené

telefonovať s deťmi každý deň, avšak podávajú deťom zavádzajúce informácie, že idú domov. Rodičia taktiež prejavujú záujem o osobný kontakt v rámci ich finančných možností.

Dňa 6.12.2023 sa na Obecnom úrade v Kolačkove konalo stretnutie „Stretnutie rodinného kruhu“ za prítomnosti pracovníkov CDR Liptovský Hrádok, ÚPSVR Stará Ľubovňa, Obecného úradu Kolačkov, TENENET, o. z. Senec. Stretnutia sa zúčastnili aj maloleté deti A., C., D., E., D. a G. B., ich rodičia, starí rodičia a ďalší príbuzní, ktorí boli pozvaní za účelom zapojenia rodiny do pomoci rodičom pri zlepšení ich rodičovských funkcií a úloh. Na stretnutí sa nastavil plán spolupráce s rodičmi maloletých detí.

Deti sú naďalej vedené k samoobslužným a hygienickým návykom, ktoré si postupne osvojujú. Je stále potrebné ich usmerňovať pri dodržiavaní hygieny tela, šatstva a používania svojich osobných vecí. Počas Vianočných sviatkov rodičia svoje maloleté deti nenavštívili. Deti ochoreli na respiračné ochorenia. Vychovávateľia s nimi absolvovali lekárske vyšetrenia aj počas pohotovostných hodín. Mal. C. bol zistený streptokok a u C. bola zistená bakteriálna infekcia očí, uší, nosa a úst.

V závere CDR Liptovský Hrádok uvádza, že výchovné opatrenie nesplnilo svoj účel a v súčasnej dobe nie je možné zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, náhradnej rodinnej starostlivosti ani profesionálnej náhradnej rodiny.

Na základe vyššie uvedených dôvodov tunajší úrad poukázal na to, že naďalej nie je možný návrat mal. detí do biologickej rodiny. Výchovné opatrenie neplní svoj účel. Rodina naďalej nemá vytvorené vhodné životné podmienky pre návrat maloletých detí do rodinného prostredia.

K návrhu doložil aj rodné listy mal. detí.

3. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 4P/10/2024-19 zo dňa 05.02.2024 súd ustanovil mal. deťom kolízneho opatrovníka Obec Kolačkov.

4. Zo spisu 4P/49/2023 vo veci uloženia výchovného opatrenia mal. deťom súd pripojil správu k zhodnoteniu účelu výchovného opatrenia zo dňa 09.01.2024, správu o priebehu starostlivosti o mal. deti od CDR Liptovský Hrádok zo dňa 04.01.2024 a záverečnú správu o priebehu práce s rodinou za september – november 2023.

5. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

7. Podľa § 325 ods. 1 a 2 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

10. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

11. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12. Podľa ods. 2 cit. zák. ust. Ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

13. Podľa ods. 3 cit. zák. ust. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

14. Podľa ods. 4 cit. zák. ust. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

15. Účelom neodkladného opatrenia v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou je neodkladná, rýchla úprava pomerov účastníkov.

Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním neodkladného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi neodkladným opatrením a konečným rozhodnutím. Inštitút neodkladných opatrení v porovnaní s doterajšou úpravou opustil charakter predbežnosti poskytnutej ochrany a po nariadení neodkladného opatrenia nemusí vždy nasledovať konanie vo veci samej. To však nevylučuje ani to, že ochrana bude poskytnutá len na obmedzený čas a pred začatím konania vo veci samej. Jeho nariadenie je však možné v ktoromkoľvek štádiu konania. Súd môže nariadiť aj také neodkladné opatrenie, ktorého obsah je totožný s výrokom vo veci samej.

Z návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musia byť zrejmé podmienky dôvodnosti nároku, opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. Povinnosťou súdu pri vydávaní neodkladného opatrenia je skúmať všetky aspekty jeho nariadenia a teda dôkladne skúmať a zvažovať, najmä či je nárok účastníka na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčený a či je naliehavá potreba okamžitého zásahu zo strany súdu.

16. V každej veci týkajúcej sa maloletých detí je prioritný záujem mal. dieťaťa a dosiahnutie účinnej ochrany jeho záujmov je zabezpečené aj inštitútom neodkladných opatrení. Potreba nariadenia neodkladného opatrenia nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu mal. dieťaťa na danej dočasnej úprave pomerov.

17. V aktuálnej správe Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok zo dňa 04.01.2024 sa uvádza, že výchovné opatrenie nesplnilo svoj účel a v súčasnej dobe nie je možné zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, náhradnej rodinnej starostlivosti ani profesionálnej náhradnej rodiny.

18. Tunajší úrad okresnému súdu podal správu k vyhodnoteniu výchovného opatrenia v konaní 4P/49/2023. Súd po preskúmaní podaného návrhu a listinných dôkazov, predovšetkým jednotlivých správ k zhodnoteniu priebehu výchovného opatrenia a správy o priebehu práce s rodinou dospel k záveru, že v danom prípade je dôvod a aj potreba bezodkladnej úpravy pomerov mal. detí v ich záujme, a to v zmysle návrhu navrhovateľa ich ponechaním v starostlivosti zariadenia t.j. Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok. Súd poukazuje na právoplatný rozsudok tunajšieho súdu č.k. 4P/49/2023 zo dňa 10.07.2023, ktorým súd určil výchovné opatrenie a nariadil mal. deťom pobyt v CDR Liptovský Hrádok, na obdobie 6-tich mesiacov, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu, a to za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov. Taktiež poukazuje na to, že doba ukončenia časového rozpätia výchovného opatrenia u mal. detí je dňa 09.02.2024 a vzhľadom na aktuálny a stále nevyhovujúci stav v rodine mal. detí, ich návrat do prirodzeného rodinného prostredia nie možný. Rodina na základe zhodnotenia účelu výchovného opatrenia ÚPSVaR v Starej Ľubovni, naďalej nemá vytvorené vhodné životné podmienky pre návrat mal. detí do rodiny, ich domácnosť je zanedbaná, špinavá, nedokáže zabezpečiť základné potraviny a hygienické potreby. Výchovné opatrenie neplní požadovaný účel, rodičia nie sú reálne schopní mal. deťom zabezpečiť adekvátnu starostlivosť, túto deklarujú iba verbálne, avšak ich aktivita nie je postačujúca na to, aby dokázali zabezpečiť vhodné a bezpečné prostredie pre všetky mal. detí.

19. Súd sa stotožnil so skutkovými dôvodmi uvedenými v návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni na nariadenie neodkladného opatrenia. Bola osvedčená naliehavosť a bezodkladnosť potreby nariadenia tohto neodkladného opatrenia.

20. Súd vzhľadom na vyššie uvedené, vyhovel návrhu a rozhodol tak, ako vyplýva z výrokovej časti tohto uznesenia.

21. Súd zároveň určil navrhovateľovi lehotu na podanie návrhu vo veci samej, v zmysle ust. § 336 ods. 1 CSP tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia.

22. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dňa odo dňa jeho doručenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).